Hrvatski sabor
Služba za odnose s javnošću
Trg sv. Marka 6
10000 Zagreb

e-mail: sabor@sabor.hr
http://www.sabor.hr

tel: 01/4569-222
01/4569-460
faks: 01/4569-611

EDUKATIVNI LETAK – DRŽAVNI PRORAČUN

HRVATSKI SABOR

SLUŽBA ZA ODNOSE S JAVNOŠĆU

DRŽAVNI PRORAČUN

Državni proračun je temeljni financijski dokument Republike Hrvatske kojim se procjenjuju prihodi te utvrđuju rashodi države za jednu kalendarsku godinu. Donosi ga Hrvatski sabor, na prijedlog Vlade RH. Planiranje, izrada, postupak donošenja i izvršavanje Proračuna uređeni su **Zakonom o proračunu.** Njime je regulirano i upravljanje imovinom i dugovima, upravljanje

javnim dugom, zaduživanje i jamstva države i lokalnih jedinica te druga pitanja vezana uz upravljanje javnim financijama. Odredbe tog Zakona odnose se i na lokalne proračune, te proračunske i izvanproračunske korisnike (fondovi, trgovačka društva i druge pravne osobe u kojima država, odnosno lokalna jedinica ima odlučujući utjecaj na upravljanje).

Prijedlog Državnog proračuna

PRIHODI I RASHODI

Izvori proračunskih prihoda su: porezi, doprinosi za obvezna osiguranja, pomoći iz inozemstva, prihodi od imovine, pristojbi i naknada, od prodaje nefinancijske imovine i ostali. **Rashodi proračuna** su: rashodi za zaposlene, materijalni i financijski rashodi, subvencije, socijalne pomoći, naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja, rashodi za nabavu nefinancijske imovine i dr. Uravnoteženje proračuna (usklađivanje javnih prihoda i javnih rashoda) provodi se tijekom proračunske godine izmjenama i dopunama tog dokumenata (tzv. **rebalans Proračuna**).

PRORAČUNSKA ZALIHA

U proračunu se planiraju i sredstva za proračunsku zalihu (do 0,5 posto planiranih prihoda) koja se koriste za nepredviđene namjene, financiranje rashoda nastalih pri otklanjanju posljedica elementarnih nepogoda i sl. (o tome odlučuju Vlada, premijer i ministar financija).

POSTUPAK DONOŠENJA PRORAČUNA

Nacrt državnog proračuna za određenu proračunsku godinu i fiskalnu projekciju za sljedeće dvije godine izrađuje Ministarstvo financija, a prijedlog utvrđuje Vlada RH i podnosi ga Saboru na donošenje (do 15. studenoga tekuće godine). Sve izmjene proračunskih stavki na rashodnoj strani koje Sabor prihvati putem amandmana ne smiju prijeći utvrđenu svotu dopuštenih rashoda državnog proračuna. Ne donese li Sabor proračun prije početka proračunske godine, u prva tri mjeseca primjenjivat će se odluka o privremenom financiranju. U tom razdoblju proračunski korisnici ne smiju preuzimati nove obveze niti povećavati broj zaposlenih.

IZVRŠENJE PRORAČUNA

Državni proračun, rebalans Proračuna, a i odluka o privremenom financiranju objavljuju se u „Narodnim novinama" – službenom glasilu Republike Hrvatske, kao i polugodišnji i godišnji izvještaji o izvršenju proračuna koje Vlada podnosi Saboru. Naime, uz državni proračun donosi se i Zakon o njegovu izvršavanju kojim se uređuje struktura prihoda i rashoda, opseg zaduživanja i jamstava države, upravljanje javnim dugom, prava i obveze korisnika proračunskih sredstava, poticajne mjere u gospodarstvu, itd. Način trošenja proračunskih sredstava nadzire Ministarstvo financija. Za njihovo nenamjensko korištenje, te zaduživanje i davanje jamstava suprotno zakonima o proračunu i o izvršavanju proračuna predviđene su i prekršajne kazne.

Prilikom donošenja državnog proračuna Sabor daje suglasnost i na financijske planove izvanproračunskih korisnika (Hrvatske vode, Hrvatske ceste, Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, Hrvatski fond za privatizaciju te Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost).

Detalj iz sabornice